

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijski savjet

MIŠLJENJE

po Zahtjevu Marić & Co, odvjetničko društvo sa ograničenom odgovornošću, Sarajevo

Sarajevo
siječanj 2014. godine

Broj: 01-26-7-01-3-I/14
Sarajevo, 22. siječnja 2014. godine

Na temelju članka 25. stavak (1) točka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a po Zahtjevu za mišljenje Marić & Co, odvjetničko društvo sa ograničenom odgovornošću, Mehmeda Spahe 26, 71000 Sarajevo, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na 79. (sedamdesetdevetoj) sjednici održanoj dana 22. siječnja 2014. godine, donijelo je

MIŠLJENJE

Marić & Co, odvjetničko društvo sa ograničenom odgovornošću, Mehmeda Spahe 26, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Podnositelj zahtjeva), podnijelo je Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) Zahtjev za mišljenje (u daljnjem tekstu: Zahtjev) dana 27. prosinca 2013. godine zaprimljen pod brojem: 01-26-10-379-I/13.

Uvidom u podneseni Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan, te je zatražilo dopunu, aktom broj: 01-26-8-379-1-I/13 od dana 31. prosinca 2013. godine, a Podnositelj zahtjeva je dostavio traženu dokumentaciju podneskom zaprimljenim dana 6. siječnja 2014. godine pod brojem: 01-26-7-01-I/14.

U Zahtjevu se traži mišljenje da li Ugovor o distribuciji treba prijaviti Konkurencijskom vijeću, odnosno da li treba tražiti pojedinačno izuzeće za isti prema odredbama Zakona o konkurenciji.

Podnositelj zahtjeva u bitnom navodi:

- da Ugovor o distribuciji treba biti zaključen između stranog gospodarskog subjekta sa gospodarskim subjektom u Bosni i Hercegovini (Distributer) na temelju kojeg bi strani gospodarski subjekt snabdijevao robom na neisključivoj osnovi gospodarski subjekt u Bosni i Hercegovini;
- da Ugovor o distribuciji neće propisivati bilo kakva zabranjena ograničenja tržišne konkurencije, iz članka 4. stavak (1) Zakona o konkurenciji;
- da samoprocjena odredbi Odluke o skupnom izuzeću sporazuma između gospodarskih subjekta koji djeluju na različitim razinama proizvodnje, odnosno distribucije – vertikalni sporazum (odluka K.V. broj: 01-01-26-103-I/06 od dana 21. veljače 2006. godine) (u daljnjem tekstu: Odluka), potvrđuje da u Ugovoru o distribuciji neće biti zabranjenih ograničenja tržišne konkurencije, iz članka 4. stavak (1) Zakona o konkurenciji;
- da strani gospodarski subjekt ima vladajući položaj u odnosu na većinu robe koja je predmet Ugovora o distribuciji;
- da prema podacima koje posjeduje, uzimajući u obzir predmetnu Odluku, ukupni tržišni udjel dobavljača bi trebao biti ispod praga od 30,0%, ali da u određenim robama koje su predmet Ugovora o distribuciji tržišni udjel prelazi naprijed navedeni procenat.

Konkurencijsko vijeće je na temelju navoda iz Zahtjeva, uzelo u obzir slijedeće odredbe Zakona o konkurenciji i podzakonskih akata:

Članak 4. Zakona o konkurenciji definira zabranjene sporazume:

(1) *Zabranjeni su sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke i drugi akti gospodarskih subjekata (u daljnjem tekstu: Sporazumi) koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu, a koji se odnose na:*

- a) izravno ili neizravno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovinskih uvjeta;*
- b) ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja;*
- c) podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja;*
- d) primjenu različitih uvjeta za istovjetne transakcije s drugim gospodarskim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;*
- e) zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uvjetuje da prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u svezi s predmetom sporazuma.*

(2) *Sporazumi zabranjeni sukladno stavku (1) ovog članka su ništavi.*

(3) *Sporazumi iz stavka (1) ovog članka nisu zabranjeni ako doprinose unaprjeđenju proizvodnje ili distribucije robe i/ili usluga unutar Bosne i Hercegovine, ili promociji tehničkog i gospodarskog razvoja, pri čemu potrošačima omogućavaju pravičan udjel koristi koja iz njih proizilazi a koji:*

- a) nameću samo ograničenja neophodna za postizanje ciljeva i*
- b) ne omogućavaju isključivanje konkurencije u bitnom dijelu predmetnih proizvoda i usluga."*

Članak 7. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji propisuje da će Konkurencijsko vijeće usvojiti skupna izuzeća o provedbi članka 4. stavak (3) Zakona o konkurenciji:

"b) vertikalne sporazume, a posebice sporazume o isključivoj distribuciji, selektivnoj distribuciji, isključivoj kupnji i franchisingu;"

Članak 3. točka e) predmetne Odluke propisuje mogućnost primjene skupnog izuzeća na vertikalne sporazume:

- a) sporazume o isključivoj distribuciji;*
- b) sporazume o selektivnoj distribuciji;*
- c) sporazume o isključivoj kupnji;*
- d) sporazume o isključivoj opskrbi;*
- e) sporazum o franchisingu;*
- f) sporazum koji sadrži odredbe koje se odnose na ustupanje intelektualnog vlasništva kupca.*

Članak 4. predmetne Odluke propisuje kada se skupno izuzeće primjenjuje na vertikalne sporazume:

"Skupno izuzeće se primjenjuje na vertikalne sporazume iz članka 3. ove Odluke ako ispunjava uvjete iz članka 4. stavak (3) Zakona o konkurenciji."

Članak 5. Odluke propisuje određene uvjete vezane za skupno izuzeće vertikalnih sporazuma između gospodarskih subjekata:

"Skupno izuzeće, u smislu čl. 3. i 4. ove Odluke, primjenjuje se na vertikalne sporazume zaključene između udruga gospodarskih subjekata i njegovih članova, ili između takve udruge i njegovih dobavljača, isključivo ako se njegovi članovi bave maloprodajom i ako niti jedan pojedinačni član takve udruge, zajedno sa njegovim povezanim gospodarskim subjektima nema ukupni godišnji prihod veći od 4.000.000 KM."

Na temelju navedenih odredbi za skupno izuzeće, Konkurencijsko vijeće ističe:

- vertikalni sporazum koji ispunjava uvjete za skupno izuzeće iz predmetne Odluke, u smislu članka 7. stavka (3) Zakona o konkurenciji ne mora se podnijeti na ocjenu Konkurencijskom vijeću radi pojedinačnog izuzeća, iz članka 5. Zakona o konkurenciji;
- da Konkurencijsko vijeće može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, u smislu članka 7. stavka (4) Zakona o konkurenciji, pokrenuti postupak ocjene usklađenosti pojedinog sporazuma iz članka 3. predmetne Odluke (koji stranke nisu obvezne prijaviti), ako njegovi učinci (samostalno ili kumulativno) ne ispunjavaju uvjete za skupno izuzeće iz članka 4. stavka (3) Zakona o konkurenciji.

Ako neki ugovor ne ispunjava uvjete skupnog izuzeća sporazuma ugovorne stranke moraju podnijeti Konkurencijskom vijeću zahtjev za pojedinačnim izuzećem sporazuma.

Članak 5. stavak (1) Zakona o konkurenciji definira postupak stranaka vezano za pojedinačno izuzeće od zabrane sporazuma:

"Konkurencijsko vijeće, na zahtjev jedne ili više stranaka u sporazumu može donijeti rješenje o pojedinačnom izuzeću od zabrane sporazuma iz članka 4. stavak (1) ovoga zakona, ako sporazum ispunjava uvjete iz članka 4. stavak (3) ovoga zakona."

Članak 29. stavak (1) Zakona o konkurenciji se odnosi na sadržaj zahtjeva za pojedinačno izuzeće:

„Uz zahtjev za pojedinačno izuzeće sporazuma prilaže se:

- a) izvornik ili ovjeren prijepis, odnosno ovjereni prijevod sporazuma, ako službeni tekst sporazuma nije na službenim jezicima koji su u uporabi u Bosni i Hercegovini;*
- b) izvod iz sudskog upisnika, dozvola za rad, ili druge odgovarajuće isprave o registraciji podnosioca zahtjeva;*
- c) godišnje izvješće ili financijsko izvješće te druge računovodstvene isprave za finacijsku godinu koja prethodi sklapanju sporazuma (svi sudionici sporazuma);*
- d) druge podatke koje Konkurencijsko vijeće utvrdi da su neophodni.“*

Ovo mišljenje je dano isključivo na temelju navoda iz Zahtjeva.

Predsjednik

Gordan Raspudić